

Būvniecības valsts kontroles birojs

IZMAIŅAS BŪVEKSPERTĪZES DARBĪBAS SFĒRĀ 2025

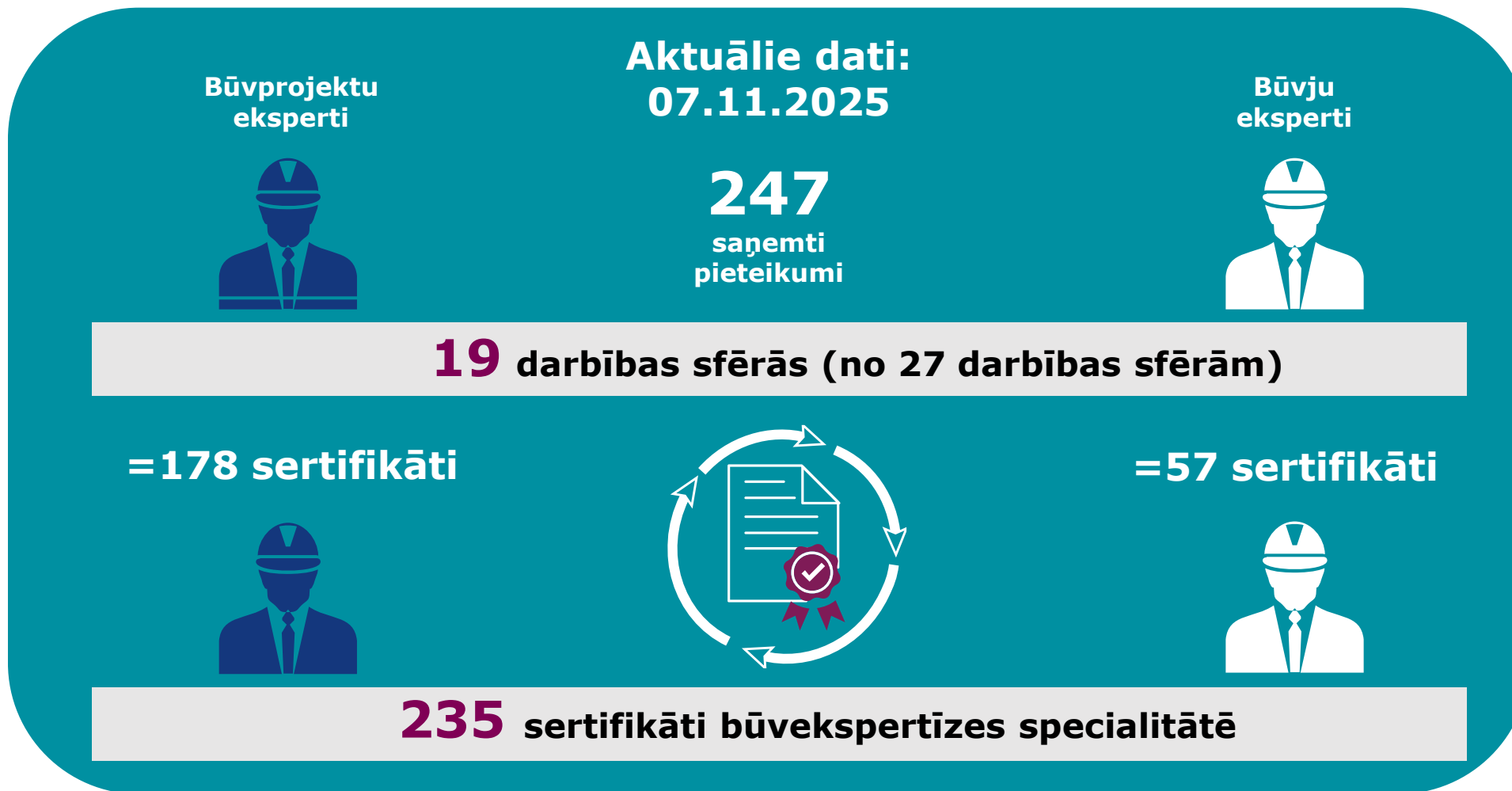
Maija Kavosa, Būvspeciālistu sertifikēšanas nodaļas vadītāja

Rīgā, 07.11.2025.

Būvniecības valsts
kontroles birojs

Nedaudz statistikas...

Būvniecības valsts
kontroles birojs

Izmaiņas Vispārīgajos būvnoteikumos (25.03.2025. MK 196)

Vecā redakcija	Jaunā redakcija
44. Būvprojektu ekspertīzi trešās grupas būvēm ir tiesīgi veikt tikai tie būvkomersanti, kuri nodarbina <u>būvspeciālistus</u> ar patstāvīgās prakses tiesībām būvekspertīzes veikšanā. Citas grupas būvju būvprojektu ekspertīzi patstāvīgi ir tiesīgi veikt arī <u>būvspeciālisti</u> ar patstāvīgās prakses tiesībām būvekspertīzes veikšanā.	41. ¹ Būvprojekta ekspertīzi trešās grupas būvēm ir tiesīgi veikt tikai tie būvkomersanti, kuri nodarbina <u>būvspeciālistus</u> ar patstāvīgās prakses tiesībām būvekspertīzes veikšanā. Citas grupas būvēm būvprojekta ekspertīzi patstāvīgi ir tiesīgi veikt arī <u>būvspeciālisti</u> ar patstāvīgās prakses tiesībām būvekspertīzes veikšanā.
43. Būvprojekta ekspertīze ir obligāta trešās grupas būvju būvprojektiem, ja būvniecībai nepieciešama būvatļauja. Būvprojekta ekspertīze nav jāveic būves nojaukšanas būvprojektam.	43. Būvprojekta ekspertīze ir obligāta trešās grupas būvju būvprojektiem tehniskā projekta stadijā, kuru realizācijai ir nepieciešama būvatļauja. Ja vienā būvprojektā ir ietvertas dažādu grupu būves, būvprojekta ekspertīzi veic tiem risinājumiem, kas attiecas uz trešās grupas būvēm.
48. Ja būvniecības ierosinātājs slēdz līgumu par būvprojekta ekspertīzi: 48.1. ar vairākiem būvkomersantiem, – attiecīgajos līgumos norāda būvekspertīzes vadītāju, kura pienākums ir koordinēt visu būvprojekta daļu būvekspertīzi , kā arī sniegt kopējo būvprojekta ekspertīzi;	48. Ja būvniecības ierosinātājs slēdz līgumu par būvprojekta ekspertīzi: 48.1. ar vairākiem būvkomersantiem, tad attiecīgajos līgumos norāda būvekspertīzes vadītāju, kura pienākums ir koordinēt visu būvprojekta daļu ekspertīzi , kā arī veikt kopējo būvprojekta ekspertīzi;

Būvniecības valsts
kontroles birojs

Izmaiņas Vispārīgajos būvnoteikumos (25.03.2025. MK 196)

Vecā redakcija	Jaunā redakcija
48. ¹ Būvekspertīzes vadītājam un piesaistītajiem būvekspertiem būvniecības ierosinātājs vai būvprojekta vadītājs piešķir būvniecības informācijas sistēmā piekļuves tiesības būvniecības ieceres dokumentācijai, tai skaitā būvprojektam un citiem pievienotajiem dokumentiem.	48. ¹ Būvekspertīzes vadītājam un piesaistītajiem būvekspertiem būvniecības ierosinātājs vai būvprojekta vadītājs piešķir būvniecības informācijas sistēmā piekļuves tiesības būvprojektam un citiem būvniecības lietā pievienotajiem dokumentiem.
49. Būvprojekta ekspertīzes veikšanai būvniecības informācijas sistēmā ir pieejams būvprojekts, tai skaitā projektēto būvkonstrukciju slodžu un konstrukciju aprēķini un – pārbūves, restaurācijas, atjaunošanas, konservācijas vai konservācijas pārtraukšanas gadījumos – esošās būves tehniskās apsekošanas atzinums. Ja būvprojekts izstrādāts papīra dokumenta formā, tad būvprojekta ekspertīzes veikšanai iesniedz pilnu būvprojekta eksemplāru (ar atbildīgo vadītāju un būvniecības ierosinātāja parakstiem un nepieciešamajiem saskaņojumiem).	49. Būvprojekta ekspertīzes veikšanai būvniecības informācijas sistēmā ir pieejams būvprojekts tehniskā projekta stadijā , tai skaitā projektēto būvkonstrukciju slodžu un konstrukciju aprēķini un – pārbūves, restaurācijas, atjaunošanas, konservācijas vai konservācijas pārtraukšanas gadījumos – esošās būves tehniskās apsekošanas atzinums. Ja būvprojekts izstrādāts papīra dokumenta formā, tad būvprojekta ekspertīzes veikšanai iesniedz pilnu būvprojekta eksemplāru (ar atbildīgo vadītāju un būvniecības ierosinātāja parakstiem un nepieciešamajiem saskaņojumiem).
59. Ja būveksperts ir sniedzis negatīvu atzinumu par būvprojektu, viņam par to ir pienākums informēt Ekonomikas ministriju un Būvniecības valsts kontroles biroju (turpmāk – birojs), ja konstatētie trūkumi skar <u>Būvniecības likumā</u> noteiktās būtiskās būvei izvirzītās prasības.	59. Ja būveksperts ir sniedzis negatīvu ekspertīzes atzinumu par būvprojektu, viņš ekspertīzes atzinuma kopiju nosūta atbilstošajai kompetences pārbaudes iestādei būvspeciālista uzraudzībai.

Būvniecības valsts
kontroles birojs

Izmaiņas Vispārīgajos būvnoteikumos (25.03.2025. MK 196)

Vecā redakcija	Jaunā redakcija
61. Būves ekspertīzi veic: 61.1. ja risināms strīds starp būvniecības dalībniekiem; 61.2. pēc būvniecības ierosinātāja pieprasījuma; 61.3. pēc biroja vai būvvaldes pamatota rakstiska pieprasījuma; 61.4. ja risināms strīds par būves atbilstību normatīvo aktu prasībām vai būvprojektam, kā arī lai novērtētu veikto būvdarbu kvalitāti.	61. Būves ekspertīzi veic: 61.2. pēc būvniecības ierosinātāja pieprasījuma, ja trūkst būvniecības dokumentu un tie ir nepieciešami saskaņā ar normatīvo aktu prasībām; 61.4. ja risināms strīds par būves atbilstību normatīvo aktu prasībām vai būvprojektam, kā arī lai novērtētu veikto būvdarbu kvalitāti.
62. Būvekspertīzes rezultātus <u>būveksperts</u> apkopo būves ekspertīzes atzinumā (<u>4.</u> pielikums).	62. Būves ekspertīzes rezultātus <u>būveksperts</u> apkopo būves ekspertīzes atzinumā (<u>4.</u> pielikums).
65. Šo noteikumu 61.1. un 61.4. apakšpunktā minētajā gadījumā <u>būveksperts</u> izvēlas, slēdz ar to pakalpojuma līgumu un par minēto pakalpojumu maksā persona, kura ir pieaicinājusi būvekspertīzes veicēju, savukārt šo noteikumu 61.2. un 61.3. apakšpunktā minētajā gadījumā — būvniecības ierosinātājs.	65. Šo noteikumu <u>61.4. apakšpunktā</u> minētajā gadījumā <u>būveksperts</u> izvēlas, slēdz ar to pakalpojuma līgumu un par minēto pakalpojumu maksā persona, kura ir pieaicinājusi būvekspertīzes veicēju.

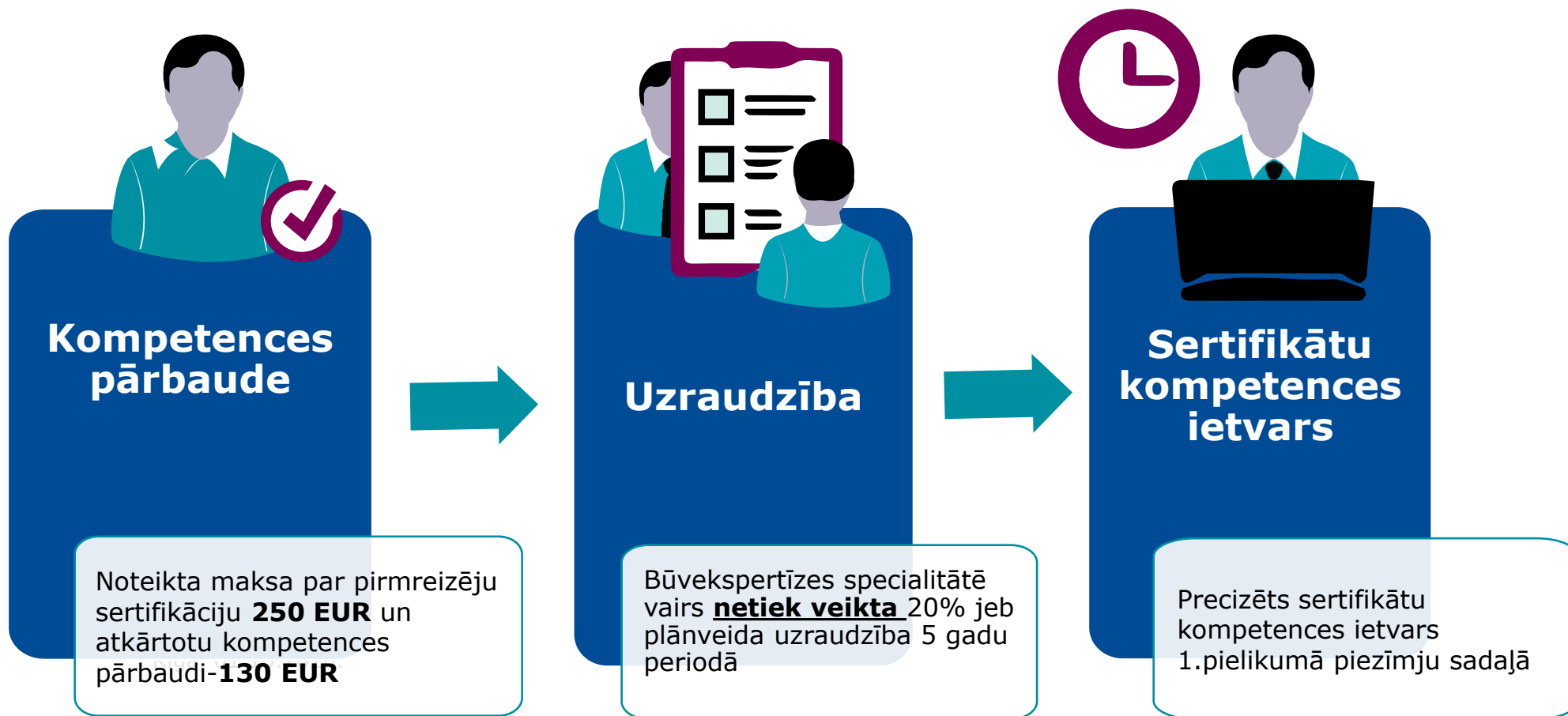
Izmaiņas Vispārīgajos būvnoteikumos (25.03.2025. MK 196)

Vecā redakcija	Jaunā redakcija
42. <u>Būveksperts</u> būvekspertīzes atzinumā apliecina, ka ne <u>būveksperta</u> , ne viņa radnieku vai darījumu partneru personiskās vai mantiskās intereses neietekmēs būvekspertīzes atzinumu un ka nav tādu apstākļu, kuru dēļ varētu uzskatīt, ka <u>būveksperts</u> ir ieinteresēts būvprojekta realizācijā. Šo noteikumu izpratnē par radniekiem ir uzskatāmas šādas personas – tēvs, māte, vecāmāte, vecaistēvs , bērns, mazbērns, adoptētais, adoptētājs, brālis, māsa, pusmāsa, pusbrālis, laulātais.	65. ² <u>Būveksperts</u> būvekspertīzes atzinumā apliecina, ka ne <u>būveksperta</u> , ne viņa radnieku vai darījumu partneru personiskās vai mantiskās intereses neietekmēs būvekspertīzes atzinumu un ka nav tādu apstākļu, kuru dēļ varētu uzskatīt, ka <u>būveksperts</u> ir ieinteresēts būvprojekta realizācijā. Šo noteikumu izpratnē par radniekiem ir uzskatāmas šādas personas – vecāki, vecvecāki , bērns, mazbērns, adoptētais, adoptētājs, brālis, māsa, pusmāsa, pusbrālis, laulātais.

Būvniecības valsts
kontroles birojs

Izmaiņas MK noteikumos Nr.169

Būvniecības valsts
kontroles birojs

Būvekspertu iedvesmai: NOZARES DIALOGS

<https://www.bvkb.gov.lv/lv/nozares-dialogs>

Dialogs ir saruna, kurā abas puses iesaistās, klausās un runā, lai saprastos un rastu kopīgu redzējumu. Un tieši tāpēc Būvniecības valsts kontroles birojs savā tīmekļvietnē uzsāk ikmēneša diskusiju ciklu ar būvniecības procesa dalībniekiem par nozarei aktuāliem jautājumiem.

Jaunumiem un aktualitātēm sekojiet līdzi šajā sadaļā!

BVKB ir atvērts dialogam, tādēļ, ja nozares profesionāļiem ir jautājumi, ierosinājumi, komentāri par šajā sadaļā ievietoto informāciju, lūdzam sazināties ar Būvspeciālistu sertifikācijas nodaļas vadītāju **Maiju Kavosu**.

Nozares jaunumi: FIB Model Code 2020 [↗](#)

Ģeotehnika - ekspertu grupas apspriede 26.03.2025. [↗](#)

Ģeotehnika - ekspertu grupas apspriede 03.06.2025. [↗](#)

Noderīgi materiāli un prezentācijas par ģeotehnisko izpēti [↗](#)

Būvniecības valsts
kontroles birojs

Būvekspertu iedvesmai: IEKŠĒJĀ AVĪZE

Būvniecības valsts
kontroles birojs

Būvspeciālistu
sertificēšanas nodaļa

Eksperta balss

Nr.5

Intervija ar Būvniecības valsts kontroles biroja
Juridiskās nodaļas vadītāju - Lieni Putniku

Veiktas izmaiņas, lai uzlabotu lietotāju pieredzi BIS portālā

1. Vai savas karjeras sākumā bijāt iedomājies, ka Jūs profesionālists, kas šīs saistīs tieši ar būvniecības nozari?
Noteikti nē! Sākot studēt juridici, mani interesēja plaša jautājumu loka, bet jo īpaši kriminālprakse, tiesu medicīna un kriminālprocesuālie aspekti. Savukārt pirmā darba pieredze bija saistīta ar bērnu un ģimenes tiesībām. Tādēļ zināmā mērā pārsteidzoši, ka nu jau gandrīz 20 gadu garumā esmu saistīta ar būvniecības nozari.

2. Darbojot Būvniecības valsts kontroles biroja Juridiskās nodaļas vadītāja amatā, kas Jums šajā amatā sniedz vislielāko gandarījumu un motivāciju turpināt darbu?
Tā kā esmu izvēlējusies strādāt valsts pārvaldes iestādē, tad ar savu darbu kultūru un attieksmi, iedziļinoties jautājumā būtībā, meklējot efektīvākus risinājumus un ciešāki komunicējot ar klientiem, gandarījumu sniedz apziņa, ka tādējādi kalpoju sabiedrībai un piedalos savas valsts tiesiskuma stiprināšanā.

3. Vai ir kāda īpaša notikuma, projekta vai pieredze, kas kopā darba uzsākšanas Būvniecības valsts kontroles biroja Juridiskās nodaļas amatā?
Tas bija laiks, kad Birojam uzticēja jaunas funkcijas enerģētikas jomā un ļoti īsā laikā papildus būvniecības jomai bija jāpārņem gan sarežģīti un apjomīgi normatīvo aktu bāze, gan jāiespējam praktiskās iemaņas ļoti sarežģītos jautājumos, piemēram, saistībā ar obligāto iepirkumu mehānismu uzraudzību un valsts naftas drošības rezervju jautājumiem. Tas iedevās, pateicoties lielībai Biroja komandai.

4. Kas Jūs visvairāk iedvesmo un piesaista vadīt Juridisko nodaļu valsts pārvaldes iestādē?
Ikdienā risināmo jautājumu loka ir plaša, tādēļ nepārtraukti jāmeklē, jāpārņem jaunas prasmes un iemaņas, kas man sagādā profesionālu azartu un prieku. Tāpat iedvesmo kompetenti un atbalstoši kolēģi, ar kuriem kopā iespējams paveikt lielas lietas.

5. Vai varat padalīties ar kādu interesantu, nepatīkamu vai pat amizantu situāciju no savas profesionālās pieredzes, kas vēl šodien Jūs neaizmirsīs?
Amizanti ir daudzi pārprotamie gadījumi dokumentos:

- Būvprojekti norādīti, ka dzīvokli atrodas divi sānmežgli.
- Līguma punkts: Nominālam ir tiesības iznomāt augstāk minētās autostāvvietas trešajai personai.
- Iestādes lēmums: gadījumā, ja pienākuma tiks izpildīts noteiktajā termiņā, tad Būvvalde tiks atjaunota (domāts – Būvvaldes izdotā būvprojekta).
- Patvaļīgās būvniecības novērošanas nodaļa (domāts – novērošanas).
- Citāds no iesnieguma: pagrabā izvietots nomināls tautu ķirājs.
- Prasības pieteikums par baidas piedziņu (domāts – naudas).
- Rīgas omes saistītie noteikumi (domāts – domas).
- Īsā laikā izstrādātā projekta ieviešanas laika tabula (domāts – darba tabula).

Būvniecības valsts kontroles birojs (BVKB) sadarbibā ar aktīvajiem lietotājiem un lietojamības ekspertiem veicis nozīmīgus uzlabojumus Būvniecības informācijas sistēmas (BIS) portālā, lai padarītu to ērtāku, pārskatāmāku un pieejamāku visiem lietotājiem, tostarp cilvēkiem ar redzes, uztveres vai motorikas traucējumiem.

Jaunā versija atbilst starptautiskajiem tīmekļa piekļūstamības standartiem, samazina lietotāju kognitīvo slodzi un nodrošina intuitīvu informācijas atrašanos. Uzlabots dizains, kontrasti, burtveidoli, navigācija un ekrānlasītāju atbalsts, kā arī pilnībā pielāgota mobīlā versija.

BIS ieviesti arī praktiski uzlabojumi, piemēram, objektu adreses būvniecības lietu sarakstā, paziņojumu filtrēšana, ātrāka piekļuve saskaņošanas darbibām un ērtas ātrās saites jaunu iesniegumu izveidei.

BVKB direktore Baiba Vitoliņa uzsver, ka mērķis ir nodrošināt vienlīdzīgu, ērtu uztveramu un efektīvu pieredzi visiem lietotājiem, savukārt lietojamības eksperts Edgars Koronevskis atzīmē, ka šie uzlabojumi ir praktiskas sadarbības ar lietotājiem rezultāts, kas stiprina sistēmas lietojamību un stabilitāti.

BŪVNICĪBAS INFORMĀCIJAS SISTĒMA

Būvniecības valsts kontroles birojs:
"Parasti jebkuri uzlabojumi, arī labi, prasa zināmu laiku,
lai lietotāji pierastu pie jaunā dizaina un vizuālajām
izmaiņām. Būsim pacietīgi!"

AGRĀK →

→ TAGAD

BIS atbalsta dienests
62004010

Tur, kur beidzas iespējas, sākas lēmumi - projektētāja ikdiena

Nav neiespējamu lietu, bet ir sarežģīti lēmumi

Projektētāja ikdiena bieži vien ir kā balansēšana uz šauras laipas starp tehniskajām iespējām, drošības prasībām un atbildību sabiedrības priekšā. Šī diena sākas ar ierasto rīta sapulci, kurā projektētāju komanda apsprieda kārtējo izaicinājumu – esošās sešstāvu ēkas pamatu pastiprināšanu, lai nodrošinātu drošu būvniecības procesu blakus jaunai būvei.

Eksperta piesaiste – atbildīgas izvēles pamats

Jau projekta sākumā tika pieņemts lēmums piesaistīt sertificētu ģeotehnisko ekspertu, lai analizētu izpētes rādītājus un izvērtētu iespējamās risks. Šāda pieeja nav tikai formalitāte – tā ir būtiska, jo katrs neprecīzs vai nepietiekami izvērtēts lēmums var ietekmēt ne tikai būves kvalitāti, bet arī apkārtējās vides un cilvēku drošību.

Eksperts ieteica pastiprināt esošās ēkas pamatus ar Jet-Grouting tehnoloģiju, kas paredz cementa javas iesmidzināšanu gruntī zem augsta spiediena (500–650 bar). Šī metode ļauj izveidot cietu masīvu zem pamatiem, kas būtiski uzlabo to nestspēju. Īpaši tika uzsvērts, ka jāizvairās no zemāka spiediena iekārtām, jo tās nespēj nodrošināt nepieciešamo pāļu diametru un līdz ar to – drošību.

Grunts izpētes nozīme un lēmumu sarežģītība

Grunts izpēte ir pamats visiem turpmākajiem lēmumiem. Eksperts norādīja, ka gruntsūdens līmeņa pazemināšana ne vienmēr ir tik būtiska, kā bieži uzskatīts, īpaši, ja grunts ir smilšaina un tīra. Tomēr jebkurā gadījumā jāievēro piesardzība – gruntsūdens atsūkšanās jāveic pēc iespējas maigāk, lai neveidotos pārmērīgi liels spriegumu gradients, kas var izraisīt nevēlamas deformācijas.

Projektētājiem bija jāizvērtē arī dažādi tehnoloģiskie risinājumi – piemēram, vai izmantot "berlīnes" tipa atbalsta sienu vai sekantējošo pāļu sienu. Eksperts skaidri norādīja, ka "berlīnes" tipa siena nav piemērota lielām slodzēm un var radīt nekontrolējamās deformācijas. Tāpēc tika ieteikts izvēlēties sekantējošo pāļu sienu, kas ir bezvibrāciju tehnoloģija un ļauj saglabāt grunts struktūru neskatot.

Atbildība un rūpība – drošības stūrakmeņi

Visi risinājumi tika rūpīgi apspriesti, ņemot vērā ne tikai tehniskos, bet arī organizatoriskos aspektus – darba secību, būvdarbu loģistiku un monitoringa nepieciešamību. Eksperts uzsvēra, ka jebkura kļūda vai paviršība var radīt neatgriezeniskas sekas, tāpēc katram lēmumam jāpieiet ar maksimālu atbildību. Projektētāju komanda secināja, ka sarežģītās situācijās nav vietas improvizācijai – jāiesaista kompetenti speciālisti, jābalstās uz precīziem datiem un jāizvēlas pārbaudītas tehnoloģijas. Tikai tā iespējams nodrošināt ne tikai projekta izdošanos, bet arī sabiedrības drošību.

Būvniecības valsts
kontroles birojs

....un ne tikai iedvesmai, bet arī **PILNVEIDEI**

Būvniecības valsts
kontroles birojs

Lai kļūtu par būvekspertu...

Otrā līmeņa profesionālā augstākā izglītība būvinženiera vai arhitektūras studiju programmā.

Patstāvīgās prakses tiesības pēc būvspeciālista sertifikāta iegūšanas arhitektūras jomā, projektēšanas, būvdarbu vadīšanas vai būvuzraudzības specialitātes attiecīgajā darbības sfērā ir **vismaz 7 gadi.**

Pēdējos piecos gados būvspeciālistam **nav konstatēti profesionālās darbības un profesionālās ētikas pārkāpumi.**

Pēdējos 10 gados attiecīgajā darbības sfērā ir izstrādājis **vismaz trīs trešās grupas būvju būvprojektus vai būvprojekta sadaļas**, ja pretendents vēlas iegūt patstāvīgās prakses tiesības veikt ekspertīzes trešās grupas būvju būvprojektiem.

Būvniecības valsts
kontroles birojs

BŪVPROJEKTU EKSPERTĪZE

Būvniecības valsts
kontroles birojs

BŪVJU EKSPERTĪZE

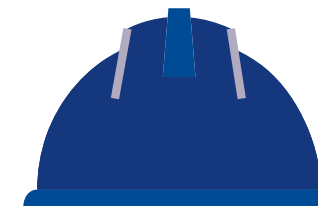

Būvniecības valsts
kontroles birojs

PIEVIENOJIES EKSPERTU KOMANDAI!

**KĻŪSTI PAR SAVAS
DARBĪBAS SFĒRAS
PROFESIONĀLI!**

Būvniecības valsts kontroles birojs

PALDIES PAR UZMANĪBU!

Būvniecības valsts kontroles biroja
Būvspeciālistu sertificēšanas nodaļas
vadītāja

Maija Kavosa

Maija.Kavosa@bvkb.gov.lv

T. 24 558 185